
ЕКОНОМІКА Й УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

DOI: <http://doi.org/10.37734/2409-6873-2019-3-2>

УДК 336.77

JEL Classification: G21

DUE DILIGENCE КОРПОРАТИВНОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК КОМПЛЕКС АНАЛІТИЧНИХ ЗАХОДІВ ІЗ ГАРАНТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

А. М. ТКАЧЕНКО, доктор економічних наук, професор
(Національний університет «Запорізька політехніка»);

С. М. ТЮТЧЕНКО

(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

Анотація. *Метою статті є пошук шляхів модифікації методики Due Diligence корпоративної звітності як комплексу аналітичних заходів із гарантування економічної безпеки підприємства. Методика дослідження. Вирішення поставлених у статті завдань здійснено за допомогою таких загальнонаукових і спеціальних методів дослідження: аналізу та синтезу, систематизації, порівняння та узагальнення, монографічного, абстрактно-логічного та ін. Результати. Розглянуто дефініції поняття «Due Diligence» та обґрунтовано, що найбільш повноцінне розкриття його змісту можливе за функціонального підходу. Запропоновано під Due Diligence розуміти комплекс аналітичних процедур з оцінювання юридичної «чистоти» активів та зобов'язань підприємств, їх реального фінансового становища та існуючих загроз економічній безпеці бізнесу. Розглянуто класифікацію (типізацію) Due Diligence корпоративної звітності. Акцентовано увагу на процедурі операційного Due Diligence та її значимості серед аналітичних заходів із гарантування економічної безпеки підприємства. Констатовано, що відсутність системного підходу до методики операційного Due Diligence ускладнює задоволення запитів користувачів щодо інформації з існуючих загроз економічній безпеці бізнесу. Визначено відповідно до вимог Директиви №2013/34/ЄС вектори модифікації методики Due Diligence корпоративної звітності. Доведено доцільність модифікації методики операційного Due Diligence шляхом розширення системи показників економічної безпеки підприємств за декаплінг-підходом. Запропоновано розширити систему показників операційного Due Diligence показниками ефекту декаплінгу, вивчення яких гарантуватиме під час прийняття управлінських рішень гармонізацію обсягів інвестування капіталу, обсягів виробництва та обсягів завдання шкоди довкіллю. Практична значущість результатів дослідження. Розроблено практичні рекомендації з модифікації методики Due Diligence корпоративної звітності, що дозволить сформулювати повноцінне інформаційне забезпечення з оцінювання умов функціонування підприємств та існуючих загроз їх економічній безпеці.*

Ключові слова: Due Diligence, корпоративна звітність, економічна безпека, підприємства, що становлять суспільний інтерес.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Найвні виклики сучасності, пов'язані із процесом європейської інтеграції України та ратифікацією Директиви №2013/34/ЄС Європейського Парламенту й Ради «Щодо річної фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності та пов'язаних із ними звітів окремих типів компаній» (далі – Директива ЄС) від 26 червня 2013 р. (якою внесено зміни до Директиви 2006/43/ЄС Європейського Парламенту і Ради та скасовано Директиву Ради 78/660/СЕС і 83/349/СЕС) [13], вимагають уточнення й вдосконалення теоретико-методологічних засад Due Diligence корпоративної звітності та їх адаптації до сучасних потреб системи управління підприємствами, оскільки відсутність системного підходу до методики Due Diligence як комплексу процедур, спрямованих на всебічну перевірку достовірності звітності підприємств і формування об'єктивного уявлення про їх стан, ускладнює задоволення запитів користувачів щодо інформації з існуючих загроз економічній безпеці бізнесу. Тож, теоретико-методологічні засади Due Diligence корпоративної звітності потребують подальшого вивчення, чим і обґрунтовується актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальність питань з методики Due Diligence звітності підприємств засвідчує широке коло публікацій В. Бондара, Д. Калітенко, Н. Левченко, І. Назаренко, А. Орехової, Т. Пожуєвої, С. Харитової та інших учених. Проте, незважаючи на досить широкий спектр наукових досліджень, окремі питання з ратифікацією Україною Директиви №2013/34/ЄС потребують доопрацювання. Зокрема, питання з методики Due Diligence Звіту про управління підприємством, складання якого із внесенням змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.1999 р. за № 996-XIV [7] (далі – Закон № 996-XIV), визнано обов'язковим для підприємств, які становлять суспільний інтерес.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою статті є пошук шляхів модифікації методики Due Diligence корпоративної звітності як комплексу аналітичних заходів із гарантування економічної безпеки підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Одним із заходів імплементації Угоди про асоціацію України та Європейського Союзу, ратифікованою Верховною Радою України [10], є Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (щодо вдосконалення деяких положень)» від 05.10.2017 р. за № 2164-VIII [8], норми якого передбачають запровадження норм європейського законодавства щодо порядку формування фінансової звітності вітчизняних підприємств, а отже, створення базису для прозорості та ефективної економіки, адже правдивість і повнота фінансової звітності є, насамперед, передумовою виникнення довіри до бізнесу.

Важливість запровадження норм європейського законодавства щодо порядку формування фінансової звітності вітчизняних підприємств засвідчує і факт підписання Меморандуму про взаєморозуміння щодо розроблення і запровадження системи фінансової звітності (надання звітності у форматі XBRL) [6] очільниками Міністерства фінансів України, Національного банку України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) й Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [3, с. 15].

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. за № 996-XIV (далі – Закон № 996-XIV) [7] з 01.01.2018 р. підприємства, що становлять суспільний інтерес, зобов'язані складати Звіт про управління – документ, який містить фінансову та нефінансову інформацію, що характеризує стан і перспективи розвитку підприємства та розкриває основні ризики й невизначеності його діяльності [7].

Згідно зі ст. 1 Закону № 996-XIV підприємствами, що становлять суспільний інтерес, є: підприємства-емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що належать до мікропідприємств і малих підприємств) й підприємства, які відповідно до Закону № 996-XIV належать до середніх і великих підприємств [7].

Відповідно до п. 12 Директиви №2013/34/ЄС визначення малих, середніх і великих підприємств та розмежування між ними мають здійснюватись, виходячи з підсумку балансового звіту, чистого обороту й середньої кількості працівників протягом фінансового року, оскільки ці критерії, зазвичай, гарантують отримання об'єктивних даних про розмір підприємства [14].

Керуючись нормами Директиви №2013/34/ЄС [14], до ст. 2 Закону № 996-XIV [7] внесено зміни, відповідно до яких середніми та великими підприємствами визнаються суб'єкти господарювання зі встановленими межами балансової вартості активів, чистого доходу від реалізації продукції та середньою кількістю працівників (табл. 1).

Таблиця 1

Критерії визнання середніх та великих підприємств [7]

Категорія підприємства	Критерії оцінки за рік, що передусь звітному		
	балансова вартість активів, євро*	чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), євро*	середня кількість працівників, осіб
Середні підприємства	До 20 млн	До 40 млн	До 250
Великі підприємства	Понад 20 млн	Понад 40 млн	Понад 250

* Застосовується офіційний курс гривні до іноземної валюти (середній за період), розрахований на підставі курсів НБУ, які встановлювалися для євро протягом відповідного року.

За Законом № 996-XIV [7] передбачається, що підприємства, які становлять суспільний інтерес, мають складати й подавати профільному ре-

гулятору корпоративну звітність за стандартом XBRL [15] у сукупності з аудиторським висновком у єдиному електронному форматі (рис. 1).

Рис. 1. Схема подання профільним регуляторам звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес [7]

До складу корпоративної звітності за Законом № 996-XIV [7] входять:

– звіт про управління – документ, що містить фінансову та нефінансову інформацію,

яка характеризує стан і перспективи розвитку підприємства й розкриває основні ризики та невизначеності його діяльності;

– звіт про платежі на користь держави

(подається лише підприємствами видобувних галузей, а також підприємствами, які здійснюють заготівлю деревини, становлячи при цьому суспільний інтерес) – документ, що містить узагальнену інформацію про діяльність суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях або заготівлю деревини, а також деталізовану інформацію про податки та збори, інші платежі, що були сплачені або належні до сплати на користь держави відповідно до закону [7].

Згідно з п. 2. Розділу 2 Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 07.12.2018 р. за № 982 [9] (далі – Методрекомендації № 982), звіт про управління з метою систематизації та співставності інформації рекомендується формувати за такими напрямками:

- організаційна структура та опис діяльності підприємства;
- результати діяльності;
- ліквідність та зобов'язання;
- екологічні аспекти;
- соціальні аспекти та кадрова політика;
- ризики;
- дослідження та інновації;
- фінансові інвестиції;
- перспективи розвитку;
- корпоративне управління (складають підприємства-емітенти цінних паперів, цінні

папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію) [9].

Окрім того, згідно з п. 4 Розділу 2 Методрекомендацій № 982 великим підприємствам, середня кількість працівників яких на дату складання річної фінансової звітності перевищує критерій у 500 працівників, рекомендується включати у звіт про управління нефінансові показники діяльності, що містять інформацію щодо впливу його діяльності, зокрема на навколишнє середовище, довкілля, соціальні питання, у тому числі питання соціального захисту працівників підприємства, поваги прав людини, боротьби з корупцією та хабарництвом [9].

Отже, основним призначенням Звіту про управління є формування необхідного інформаційного забезпечення про стан діяльності підприємств та існуючих загроз їх економічній безпеці.

Одним із дієвих інструментів запобігання загроз економічній безпеці підприємства загальною визначено Due Diligence.

Поняття «Due Diligence» потрапило у вітчизняний бізнес з активізацією процесу глобалізації. Проте існування численних підходів щодо його розуміння, а також суперечливості між окремими трактуваннями його визначення потребують уточнення його змістовної складової (табл. 2).

Таблиця 2

Дефініції поняття «Due Diligence»

Автор	Змістова складова
Харитонов С. [13]	Due Diligence – система або комплекс аналітичних та оперативних заходів, спрямованих на всебічну перевірку законності й комерційної привабливості планової угоди, інвестиційного проекту, процедури тощо з метою уникнення або максимального зниження існуючих підприємницьких ризиків (політичних, правових, податкових, маркетингових)
Сітарчук А. [12, с. 267]	Due Diligence – це процедура формування об'єктивного уявлення про об'єкт інвестування, що включає інвестиційні ризики, незалежну оцінку об'єкта інвестування та інші чинники
Бондар В. [1, с. 23]	Due Diligence – процес ґрунтовного аналізу всіх активів, що входять до складу підприємства, з перевіркою їх юридичної «чистоти» та зобов'язань, реального правового та фінансового становища
Назаренко І. М., Орехова А. І. [5, с. 360]	Due Diligence – супутній аудиту процес, який включає повне дослідження підприємства, базується на аналізі кількісних і якісних показників діяльності суб'єкта господарювання, а також системі менеджменту та внутрішнього контролю
Сілічева Н. [11, с. 288]	Due Diligence – усебічна перевірка законності та комерційної привабливості планової операції або інвестиційного проекту, проте важливу роль також відіграє і повнота інформації, яку надають за цього виду перевірки, що дозволяє інвесторам або діловим партнерам більш глибоко оцінити всі переваги й недоліки співпраці

Аналізуючи наукові підходи щодо трактування поняття «Due Diligence», приходимо до висновку, що найбільш повноцінне розкриття його змісту можливе за функціонального підходу, за яким під Due Diligence варто розуміти комплекс аналітичних процедур з оцінювання юридичної

«чистоти» активів та зобов'язань підприємств, їх реального фінансового становища й існуючих загроз економічній безпеці бізнесу [2].

З урахуванням інформаційного наповнення Звіту про управління, варто виокремити блоки Due Diligence (рис. 2):

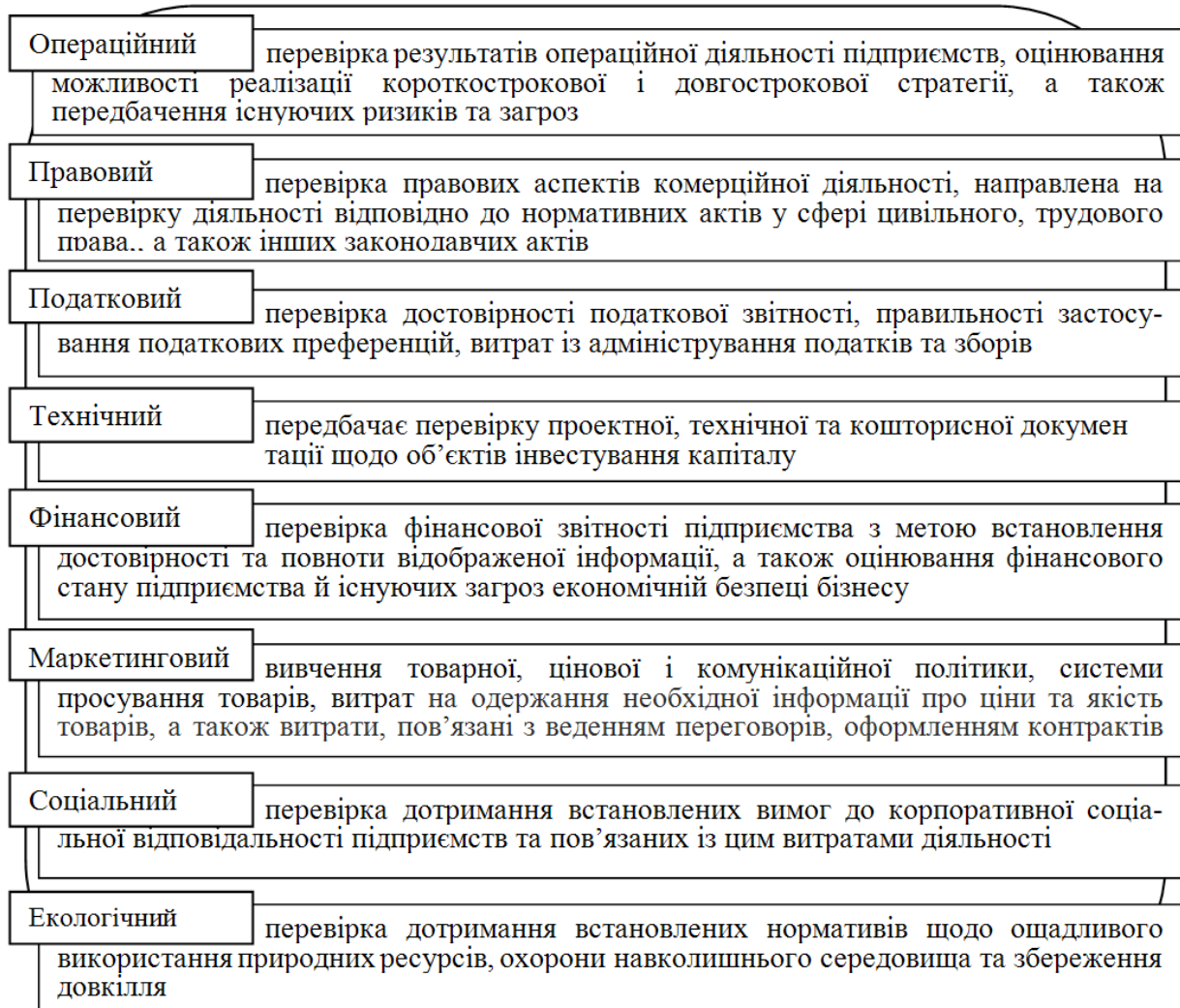

Рис. 2. Класифікація (типизація) Due Diligence корпоративної звітності

Серед перелічених типів Due Diligence на особливу увагу заслуговує операційний Due Diligence, оскільки його результати практично вирисовують обличчя підприємства, його переваги над конкурентами, інвестиційну привабливість і перспективи розвитку.

Основним джерелом інформації для здійснення операційного Due Diligence слугує ф. 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)». У групі показників операційної діяльності та прибутковості найбільш

шого поширення набули показники *EBIT* та *EBITDA*, а також *OIBDA*.

EBIT (*earnings before interest and taxes*) – проміжний показник прибутку до виключення відсотків та податків. *EBIT* характеризує міру прибутковості та є основою для оцінки бізнесу, представляє особливий інтерес для банківських структур, оскільки характеризує здатність підприємств до погашення позик і банківського проценту.

EBITDA (*earnings before interest, taxes,*

depreciation and amortization) – чистий («очищений») прибуток від впливу амортизації, відсотків і податку на прибуток, що дозволяє оцінити прибуток компанії незалежно від впливу: розміру інвестицій (поправка на суму нарахованої амортизації); боргового навантаження (поправка на відсотки); режиму оподаткування (поправка на податок на прибуток).

OIBDA (operating income before depreciation and amortization) – показник операційного прибутку до виключення амортизації за основними засобами та нематеріальними активами.

Поряд із показниками *EBIT* та *EBITDA* застосовуються похідні показники, зокрема:

EBITDA margin, % (рентабельність *EBITDA*);

Debt/EBITDA (зобов'язання /*EBITDA*);

Net Debt / EBITDA (чисті борги / *EBITDA*);

EBITDA / Interest expense (EBITDA / відсотки).

Проте перелічені показники характеризують лише економічну ефективність діяльності підприємств, що загально визнано недостатнім для прийняття управлінських рішень, зокрема з інвестування капіталу в розвиток бізнесу.

Ратифікація Україною Директив Європейського Парламенту й Ради, Паризької кліматичної угоди та інших міжнародних нормативно-правових актів зобов'язує інвесторів під час прийняття управлінських рішень щодо інвестування капіталу керуватись показником триєдиної ефективності (економічної, екологічної та соціальної ефективності), яка потребує встановлення взаємозв'язку між економічним зростанням, капітальними інвестиціями в інноваційний розвиток бізнесу та його впливом на навколишнє середовище. З метою забезпечення користувачів необхідною інформацією вважаємо за необхідне за операційного Due Diligence вивчати показники явища декаплінгу.

Розгляд поняття «декаплінг» свідчить, що у вітчизняній економічній літературі дотепер відсутні узагальнені підходи щодо обґрунтування наповнення змісту цього поняття. Найбільш чітким і повним його трактування вважаємо за екологоцентричним підходом, за якого увага фокусується переважно на екологічній складовій економічного зростання, що пов'язується, насамперед, із впливом людини на навколишнє середовище та збереженням природних ресурсів. Отже, за екологоцентрич-

ним підходом, під «декаплінгом» варто розуміти зміни рівня існуючих (очікуваних) екологічних загроз за результатами економічного зростання.

Декаплінг-явище характеризується:

resource decoupling – декаплінгом за природоємністю виробництва (рівнем використання у виробництві природних ресурсів);

impact decoupling – декаплінгом за природонавантаженням (рівнем впливу виробництва на навколишнє природне середовище [4, с. 41]).

Тож, за методикою OECD, ефект декаплінгу оцінюється за:

індексом декаплінгу (*Decoupling Index*) та декаплінг-фактором (*Decoupling Factor*):

$$\text{Decoupling Index} = \frac{\left(\frac{EP}{DF}\right)_{\text{ending}}}{\left(\frac{EP}{DF}\right)_{\text{beginning}}}; \quad (1)$$

$$\text{Decoupling Factor} = 1 - \text{Decoupling Index}, \quad (2)$$

де *EP (environmental pressure)* – показник приросту антропогенного тиску на довкілля (або кількості спожитого ресурсу);

DF (driving force) – показники економічного зростання, які, зазвичай, відображаються через макроекономічні показники [4].

За операційного Due Diligence ефект декаплінгу варто визначати як:

$$\text{Decoupling Index} = \frac{\left(\frac{EP}{EBITDA}\right)_{\text{ending}}}{\left(\frac{EP}{EBITDA}\right)_{\text{beginning}}}; \quad (3)$$

$$\text{Decoupling Factor} = 1 - \text{Decoupling Index}. \quad (4)$$

Доповнення методики операційного Due Diligence модифікованими показниками ефекту декаплінгу забезпечить чіткість розрахунків триєдиної ефективності інвестування капіталу в інноваційний розвиток бізнесу та надасть можливість встановлення існуючих інвестиційних загроз.

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. Отже, за результатами проведеного дослідження встановлено, що виклики сучасності, пов'язані із процесом європейської інтеграції України та ратифікацією Директиви №2013/34/ЄС, потребують розширення інфор-

маційного забезпечення користувачів звітності підприємств, зокрема складання Звіту про управління, а отже, і модифікації методики операційного Due Diligence.

Запропоновано розширити систему показників операційного Due Diligence показниками ефекту декаплінгу, вивчення яких гарантуватиме під час прийняття управлінських рішень гармонізацію обсягів інвестування капіталу, нарощування обсягів виробництва та впливу на довкілля.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондар В. Методичні засади експертизи правового та фінансового становища компанії при складанні звіту Due Diligence / В. Бондар // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 8. – С. 8–23.
2. Дью дилідженс (due diligence). Business Intelligence: перевірка партнерів, власники компаній, дью дилідженс [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.businessintelligence.com.ua/node/174> (дата звернення: 30.07.2019). – Назва з екрана.
3. Калітенко Д. О. Таксономія та аналітична інтерпретація фінансової звітності підприємств суспільного інтересу / Д. О. Калітенко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2018. – Вип. 19, Ч. 2. – С. 14–18.
4. Літвак О. А. Декаплінг-аналіз економічного зростання та раціонального сільськогосподарського землекористування в аграрному секторі / О. А. Літвак // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2016. – Вип. 15, Ч. 4. – С. 40–41.
5. Назаренко І. М. «Дью ділідженс»: сутність, призначення та послідовність проведення / І. М. Назаренко, А. І. Орехова // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Сер. : Економічні науки. – 2011. – Вип. 20, Ч. I. – С. 360–366.
6. Новий звіт про управління: 10 важливих фактів і серйозних проблем [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://businessviews.com.ua/economy/fakti-p> (дата звернення: 30.07.2019). – Назва з екрана.
7. Меморандум про взаєморозуміння щодо розробки і запровадження системи фінансової звітності від 18 грудня 2017 року № 102/15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=60836682> (дата звернення: 30.07.2019). – Назва з екрана.
8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність : Закон України від 16.07.1999 р. за №996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 30.07.2019). – Назва з екрана.
9. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (щодо удосконалення деяких положень) : Закон України від 05.10.2017 р. за №2164-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.07.2019). – Назва з екрана.
10. Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління : Наказ Міністерства фінансів України від 07.12.2018 р. за № 982 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 30.07.2019). – Назва з екрана.
11. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною з однією сторони та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами з іншої сторони : Закон України від 16.09.2014 № 1678-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1678-18> (дата звернення: 30.07.2019). – Назва з екрана.
12. Сілічева Н. Є. Сутність Due Diligence (Дью Ділідженс) і можливі перспективи розвитку в Україні / Н. Є. Сілічева // Економічний простір. – 2011. – № 45. – С. 288–296.
13. Сітарчук А. Ю. Сутність due diligence і можливості використання в Україні / А. Ю. Сітарчук // Вісник Університету бан-

- ківської справи Національного банку України. – 2013. – № 1(16). – С. 267–269.
14. Харитова С. Дью дилидженс как обязательный этап инвестиционного процесса. Консультационная группа «Департамент оценки» / С. Харитова [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://duediligence.su/work/duediligence.asp> (дата звернення: 30.07.2019). – Назва з екрана.
  15. Щодо річної фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності та пов'язаних із ними звітів окремих типів підприємств. Директиви № 2013/34/ ЄС від 26 червня 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pard.ua/download> (дата звернення: 30.07.2019). – Назва з екрана.
  16. XBRL [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/wiki/XBRL> (дата звернення: 30.07.2019). – Назва з екрана.
  6. New Management Report: 10 Important Facts and Serious Issues Retrieved from: <https://businessviews.com.ua/economy/facti-p>. (accessed 30.07.2019) [in Ukrainian].
  7. Memorandum of Understanding on the Development and Implementation of the Financial Reporting System of December. Retrieved from: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=60836682> (accessed 30.07.2019) [in Ukrainian].
  8. Accounting and financial statements. Law of Ukraine dated July 16, 1999 under No. 996-XIV. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (accessed 30.07.2019) [in Ukrainian].
  9. On Amendments to the Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine” (on improvement of some provisions). Law of Ukraine dated 05.10.2017 under No. 2164-VIII. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua> (accessed 30.07.2019) [in Ukrainian].
  10. On approval of the Guidelines for the preparation of the management report. Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 07.12.2018 at No. 982. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua> (accessed 30.07.2019) [in Ukrainian].
  11. On the ratification of the Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community, and their Member States, of the other part. Law of Ukraine of 16.09.2014 № 1678-VII. Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1678-18> (accessed 30.07.2019) [in Ukrainian].
  12. Silicheva, N. (2011). The essence of Due Diligence (Dee Diligence) and possible prospects for development in Ukraine / NE Silicheva // Economic Space. 45. 288–296 [in Ukrainian].
  13. Sitarchuk, A. (2013). The essence of due diligence and use in Ukraine. Bulletin of the National Bank of Ukraine's Banking

REFERENCES

1. Bondar, V. (2010). Methodical principles of examination of the legal and financial position of the company in the preparation of Due Diligence report. *Accounting and Auditing*, 8, 23–8 [in Ukrainian].
2. Due diligence. Business Intelligence: Partner Check, Business Owners, Dew Diligence Retrieved from: <http://www.businessintelligence.com/node/174> (accessed 30.07.2019) [in Ukrainian].
3. Kalitenko, D. (2018). Taxonomy and analytical interpretation of financial statements of public interest entities. Scientific Bulletin. *Uzhgorod National University*. 19.2, 14–18 [in Ukrainian].
4. Litvak, O. (2016). Decapling analysis of economic growth and rational agricultural land use in the agrarian sector. Scientific Bulletin. *Kherson State University*, 15.4, 40–41 [in Ukrainian].
5. Nazarenko, I., Orekhova, A. (2011). Dew Diligence: Essence, Purpose and Sequence. Economic Sciences, *Kirovograd National*

- University, 1(16). 267–269 [in Ukrainian].
14. Haritova, S. Due Diligence as a mandatory stage of the investment process. Evaluation Department Advisory Group [Website]. Retrieved from: <http://duediligence.su/work/duediligence.asp>. (accessed 30.07.2019) [in Ukrainian].
15. Concerning the annual financial statements, the consolidated financial statements and the related reports of particular types of enterprises. Directive 2013/34 / EC of 26 June 2013. Retrieved from: <https://www.pard.ua/download> (accessed 30.07.2019) [in Ukrainian].
16. XBRL. Retrieved from: <https://ru.wikipedia.org/wiki/XBRL>.

А. М. Ткаченко, доктор экономических наук, профессор (Национальный университет «Запорожская политехника»); **С. М. Тютченко** (Днепропетровский государственный университет внутренних дел). **Due Diligence корпоративной отчетности как комплекс аналитических мероприятий по гарантированию экономической безопасности предприятия.**

Аннотация. Целью статьи является поиск путей модификации методики Due Diligence корпоративной отчетности как комплекса аналитических мероприятий по гарантированию экономической безопасности предприятия. **Методика исследования.** Решение поставленных в статье задач осуществлено с помощью таких общенаучных и специальных методов исследования: анализа и синтеза, систематизации, сравнения и обобщения, монографического, абстрактно-логического и др. **Результаты.** Рассмотрены дефиниции понятия «Due Diligence» и обоснована возможность полноценного раскрытия его содержания при функциональном подходе. Предложено под Due Diligence понимать комплекс аналитических процедур по оценке юридической «чистоты» активов и обязательств предприятий, их реального финансового положения и существующих угроз экономической безопасности бизнеса. Рассмотрена классификация (типизация) Due Diligence корпоративной отчетности. Акцентировано внимание на процедуре операционного Due Diligence и ее значимости среди аналитических мероприятий по обеспечению экономической безопасности предприятия. Констатировано, что отсутствие системного подхода к методике операционного Due Diligence усложняет удовлетворение интересов пользователей информацией о существующих угрозах экономической безопасности бизнеса. Определены в соответствии с требованиями Директивы №2013/34/ЕС векторы модификации методики Due Diligence корпоративной отчетности. Обоснована целесообразность модификации методики операционного Due Diligence путем расширения системы показателей экономической безопасности предприятий по декаплинг-подходу. Разработаны практические рекомендации по расширению системы показателей операционного Due Diligence показателями эффекта декаплинга, изучение которых будет гарантировать при принятии управленческих решений гармонизацию объемов инвестирования капитала, объемов производства и объемов нанесенного ущерба окружающей среде. **Практическая значимость результатов исследования.** Разработаны практические рекомендации по модификации методики Due Diligence корпоративной отчетности, что позволит сформировать полноценное информационное обеспечение по оценке условий функционирования предприятий и существующих угроз их экономической безопасности.

Ключевые слова: Due Diligence, корпоративная отчетность, экономическая безопасность, предприятия, представляющие общественный интерес.

A. Tkachenko, Dr. Econ. Sci., Professor (“Zaporizhzhia Polytechnic” National university); **S. Tiutchenko** (Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs). **Due Diligence corporate reporting as an complex of analytical measures for enterprise economic security.**

Annotation. Purpose. The purpose of the article is to find ways to modify the Due Diligence methodology of corporate reporting as a set of analytical measures to ensure the economic security of the enterprise. **Methodology of research.** The solution of the tasks set in the article is carried out with the help of such general scientific and special research methods: analysis and synthesis, systematization, comparison and generalization, monographic, abstract-logical and others. **Findings.** The definitions of «Due Diligence» are considered and the possibility of full disclosure of its contents in a functional approach is substantiated. Due Diligence is proposed to understand the complex of

*analytical procedures for evaluating the legal "purity" of assets and liabilities of enterprises, their real financial position and existing threats to the economic security of businesses. The classification (typing) of Due Diligence of corporate reporting is considered. The attention is paid to the procedure of operating Due Diligence and its importance among analytical measures for ensuring the economic security of the enterprise. It is stated that the lack of a systematic approach to the methodology of operating Due Diligence makes it difficult to satisfy the interests of users with information about existing threats to the economic security of the business. The vectors for modification of the Corporate Reporting Due Diligence methodology have been determined in accordance with the requirements of Directive 2013/34 / EC. The expediency of modifying the methodology of operating Due Diligence by expanding the system of economic security indicators of enterprises by the decapling approach is substantiated. Practical recommendations have been developed to expand the system of operating Due Diligence indicators by decapiling effect indicators, the study of which will guarantee the harmonization of capital investment volumes, production volumes and volumes of environmental damage caused in management decisions. **Practical value.** Practical recommendations on modification of the Due Diligence methodology of corporate reporting have been developed, which will allow to form a complete information support on the assessment of the conditions of functioning of enterprises and existing threats to their economic security.*

Keywords: *Due Diligence, corporate reporting, economic security, public interest entities.*